

Krav til studietilbud

En innføring i kravene til akkreditering av
studietilbud

Webinar 26. september 2025

Program

- 10:00 **Velkommen og introduksjon** v/ seniorrådgiver Hedvig Bergem
- 10:05 **Krav til systematisk kontroll** v/ seniorrådgiver Hedvig Bergem
- 10:10 **Generelle vilkår for akkreditering** v/ seniorrådgiver Trine Neset Brødremoen
- 10:15 **Krav til studietilbudet** v/ seniorrådgiver Trine Neset Brødremoen
- 10:45 Pause
- 10:55 **Krav til fagmiljø** v/ seniorrådgiver Trine Neset Brødremoen
- 11:25 **Særskilte krav til doktorgradsutdanninger** v/ seniorrådgiver Sumera Majid
- 11:35 **Spørsmål og svar** v/ NOKUTs saksbehandlere

Kravene om systematisk kontroll

- Krav til systematisk kontroll går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-7 bokstav b og § 1-8 femte ledd.
- I kravet til kvalitetssystem i § 1-7 bokstav b går det frem at institusjonens kvalitetssystem skal inneholde beskrivelser av hvilke ordning(er) institusjonen har for å sikre at alle studietilbud oppfyller krav til akkreditering.
- I kravet til kvalitetsarbeid i § 1-8 femte ledd heter det at «Institusjonen skal systematisk kontrollere at alle studietilbud til enhver tid oppfyller kravene til akkreditering.»
- Det er institusjonene selv som har ansvar for å sikre og videreutvikle kvaliteten i studietilbudet.
- Hvilke ordninger som er nødvendige og hensiktsmessige ved den enkelte institusjon, vil ha sammenheng med institusjonens størrelse, faglige profil og egenart. Frekvens og omfang av den systematiske kontrollen må tilpasses til hva institusjonen anser som nødvendig for å sikre at kravene til enhver tid er oppfylt.

Endringer i kravene for akkreditering av studietilbud

- Kunnskapsdepartementet har gjennomført en rekke endringer i regelverket de siste årene, både i universitets- og høyskoleloven og i de underliggende forskriftene.
- Fra og med 1. august 2025 ble kravene til akkreditering av studietilbud innlemmet i universitets- og høyskoleforskriften.
- De nye kravene er i stor grad en videreføring av bestemmelsene som lå i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften.
- Kravene til studietilbud og fagmiljø gjelder for alle institusjoner uavhengig av akkrediteringsmyndighet, også for nye aktører som vil inn i høyere utdanning. Kravene anses som minimumskrav og skal til enhver tid være oppfylt.
- Ny veileder skal være klar 1. november 2025, en måned før søknadsfristen 1. desember 2025. De nye kravene vil ligge til grunn for alle søknadsbehandlinger hos NOKUT.

Krav til akkreditering

Seniorrådgiver Trine Neset Brødremoen

§ 1-10 Generelle vilkår for akkreditering

Et vilkår for akkreditering av studietilbud er at kravene i universitets- og høyskoleloven med forskrifter er oppfylt.

Tilbydere som søker NOKUT om akkreditering av studietilbud for første gang, skal dokumentere at de oppfyller følgende vilkår:

- a. institusjonens organisasjonsform og styringsordning jf. loven kapittel 4 og 5
- b. institusjonens interne system for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten jf. loven § 3-5 og denne forskriften §§ 1-6 til 1-8.
- c. fagområdet tilknyttet studietilbudet, og dets forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid jf. loven § 2-1 bokstav a og b
- d. institusjonens arbeid med kompetansevurdering ved ansettelse i undervisnings- eller forskningsstillinger jf. denne forskriften kapittel 3
- e. institusjonens forskrifter og reglement som regulerer studentenes rettigheter og plikter
- f. læringsmiljøutvalg i samsvar med loven § 10-10 og nemnder for studentsaker i samsvar med loven § 14-1
- g. institusjonens tilrettelegging for studentorganer jf. loven § 10-11
- h. studentenes tilgang til et studentombud jf. loven § 10-8.

§ 1-11 Krav til studietilbudet

Et studietilbud må oppfylle følgende vilkår for å bli og være akkreditert:

- a. Studietilbudet skal være definert og avgrenset, ha tilstrekkelig faglig bredde og et dekkende navn.

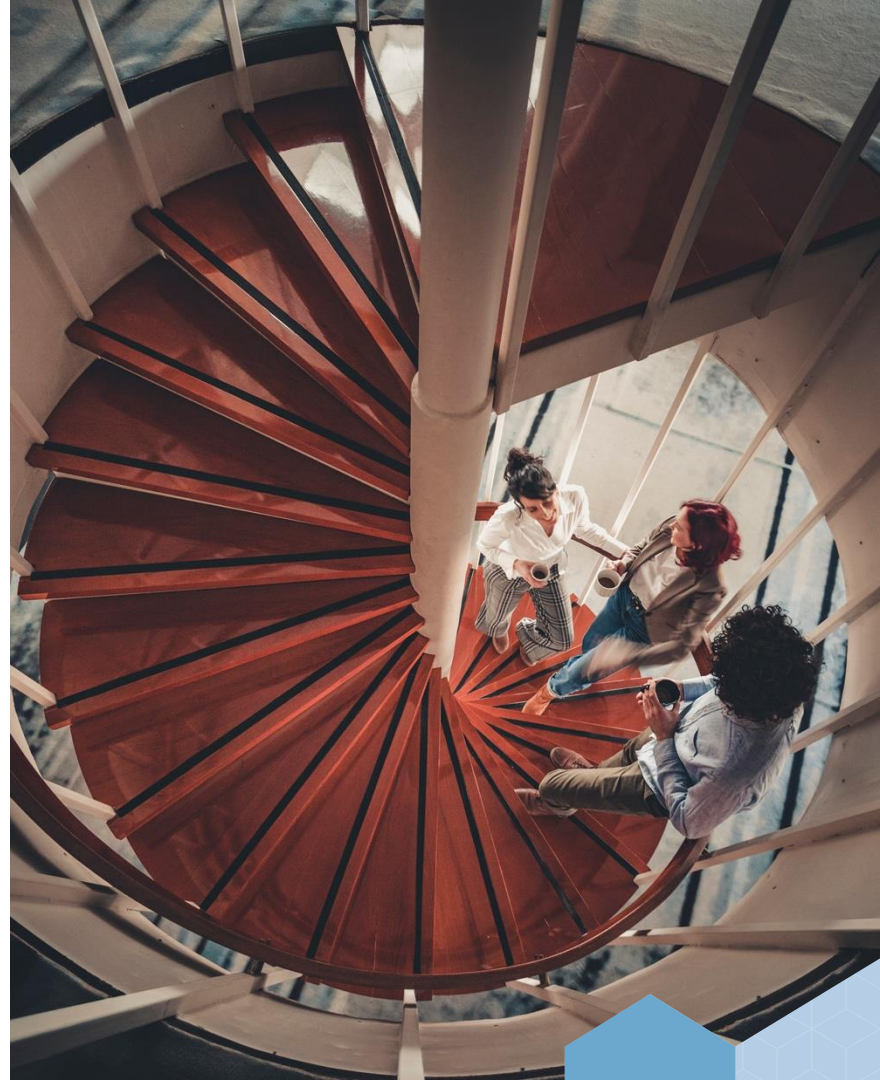
b. Studietilbudet skal være faglig oppdatert og ha tydelig relevans for videre studier eller arbeidsliv.

c. Læringsutbyttet skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring for det aktuelle nivået.

d. Studietilbudets innhold, oppbygging og progresjon skal være tilpasset læringsutbyttet.

e. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet og utformet slik at de fremmer at studentene tar en aktiv rolle i å forme læringsprosessen.

f. Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier.

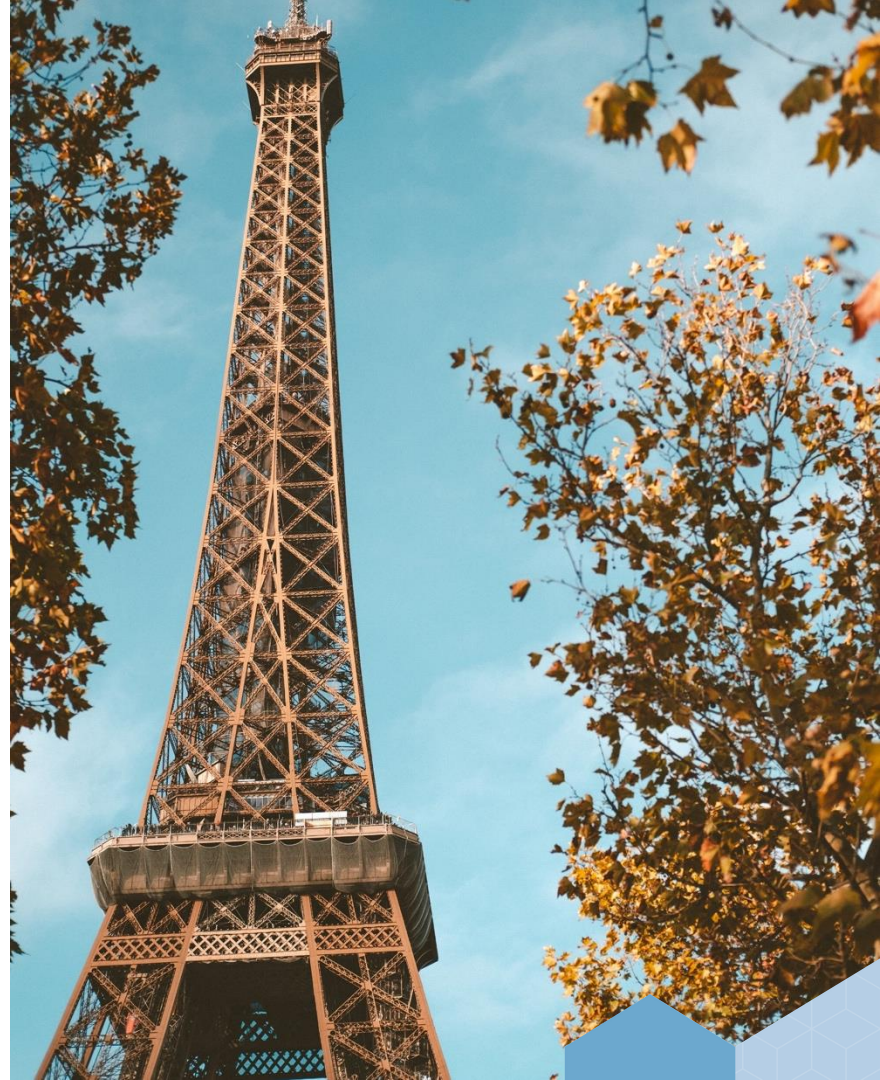
g. Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

h. Studietilbudets organisering og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet og stå i forhold til antallet studenter.

i. Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart. Studietilbud som fører fram til en grad, skal i tillegg ha faglig relevante ordninger for internasjonal studentutveksling.

j. Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

k. Informasjonen om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon, herunder muligheter for studentutveksling.

I. For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.

PAUSE

§ 1-12 Generelle krav til fagmiljø

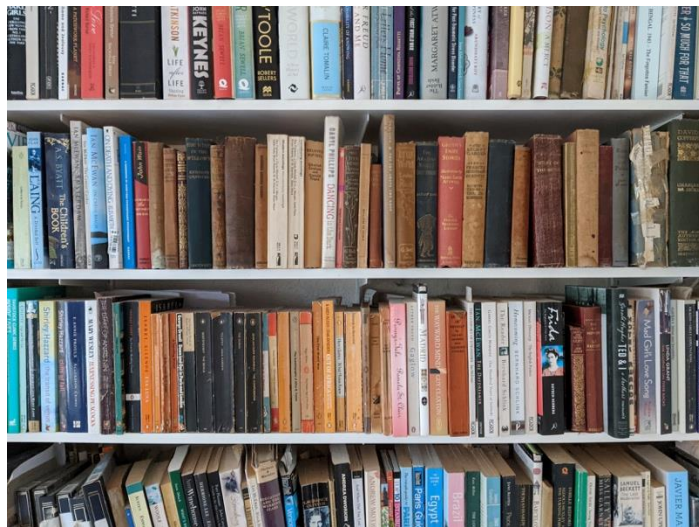
Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antallet studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker fag, emner og veiledningen som inngår i studietilbudet.

Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utføres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. I de sentrale delene av studietilbudene skal det være ansatte i hovedstilling med førstestillingskompetanse. Førstestillingskompetanse innehas av ansatte i førstestilling og andre med doktorgrad. Førstestillinger er stillingene førstelektor, førsteamanuensis, dosent og professor.

Fagmiljøet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse i universitets- og høyskolepedagogikk og -didaktikk, samt kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring. Institusjonen skal legge til rette for oppdatering og utvikling av fagmiljøets kompetanse.

Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad og andre studietilbud av et omfang på 60 studiepoeng eller mer, skal delta aktivt i relevante nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk.

For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet.

Kravet til hovedstilling i andre ledd første punktum kan fravikes for studietilbud med et omfang på 30 studiepoeng eller mindre, dersom studietilbudet gis i samarbeid med eksterne miljøer. De eksterne miljøene må drive forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid eller faglig utviklingsarbeid på nivå med institusjonens eget fagmiljø. Institusjonen må ha et eget fagmiljø innenfor studietilbudets fagområde eller i tilstøtende fagområde og ha et helhetlig ansvar for studietilbudet.

§ 1-13 Særskilte krav til studietilbud på lavere grad
§ 1-14 Særskilte krav til studietilbud på høyere grad

§ 1-13

Fagmiljøet skal ha relevant og stabil kompetanse innenfor utdanning, faglig utviklingsarbeid og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

§ 1-14

Fagmiljøet skal være bredt og ha relevant, stabil og høy kompetanse innenfor utdanning, faglig utviklingsarbeid og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

§ 1-13

Innenfor studietilbudets fagområde skal minst 20 prosent av årsverkene i fagmiljøet ha førstestillingskompetanse.

§ 1-14

Innenfor studietilbudets fagområde skal minst 50 prosent av årsverkene i fagmiljøet ha førstestillingskompetanse og minst ti prosent av årsverkene ha professor- eller dosentkompetanse. For studier med obligatorisk praksis kan inntil ti prosent av årsverkene utgjøres av ansatte i delte stillinger og erstatte årsverk med førstestillingskompetanse. Slike delte stillinger kan ikke erstatte andelen årsverk med professor- eller dosentkompetanse.

§ 1-13

Fagmiljøet skal drive forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor studietilbudets fagområde. Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte resultater av en kvalitet og i et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå i samsvar med kvalifikasjonsrammeverkets nivå 6.

§ 1-14

Fagmiljøet skal drive forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor studietilbudets fagområde. Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte resultater på høyt nivå, av en kvalitet og i et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket nivå 7. Fagmiljøet skal kunne vise til resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Særskilte krav til doktorgradsutdanninger

Seniorrådgiver Sumera Majid

For å sette inn bilde i bakgrunnen så gjør du følgende:

Høyreklikk på bakgrunnen eller det grå området rundt

Velg «Formater bakgrunn»

I panelet som dukker opp så velger du «Bilde eller tekstur»

Under «Bildekilde», trykk på «Sett inn»-knappen og velg det bildet du ønsker å sette inn

§ 1-15 Første ledd

På fagområdet for doktorgradsutdanningen skal institusjonen tilby utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid av en **kvalitet** og i et **omfang** som sikrer at doktorgradsutdanningen kan gjennomføres på **høyt** vitenskapelig eller kunstnerisk nivå. Institusjonen skal ha **bredde** i studietilbudene på lavere og høyere grads nivå innenfor **fagområdet** for doktorgradsutdanningen.

§ 1-15 Andre ledd

- Fagområdet for doktorgradsutdanningen skal utgjøre en vitenskapelig eller kunstnerisk **helhet**, og det skal være **sammenheng** mellom de enkelte delene studiet er satt sammen av.

§ 1-15 Tredje ledd

- Doktorgradsutdanningen for ph.d.-graden skal ha et fagmiljø med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning og faglig utviklingsarbeid innenfor fagområdet for doktorgradsutdanningen. Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte forskningsresultater av en kvalitet og i et omfang som er tilfredsstillende for doktorgradsutdanningens innhold og nivå i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket nivå 8. Fagmiljøet skal kunne vise til publisering på høyt, internasjonalt nivå, og til resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

§ 1-15 Fjerde ledd

- Doktorgradsutdanningen for graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid skal ha et fagmiljø med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor fagområdet for doktorgradsutdanningen. Fagmiljøet skal kunne dokumentere omfattende kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt, internasjonalt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

§ 1-15 Femte ledd

- Fagmiljøet skal ha **dybde** og **bredde** innenfor alle vesentlige deler av doktorgradsutdanningen slik at **doktorgradskandidatene** kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.

§ 1-15 Sjette ledd

- Fagmiljøet skal være **stabilt** og bestå av et **tilstrekkelig** antall ansatte med professor- og førsteamanuensiskompetanse innenfor hele **bredden** av studietilbudet. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med **førstestillingskompetanse** innenfor doktorgradsområdet, og minst **50 prosent** av årsverkene skal ha **professorkompetanse**.

§ 1-15 Syvende ledd

- Institusjonen skal dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å ta opp minst 15 stipendiater til doktorgradsutdanningen i løpet av fem år etter oppstart. Institusjonen skal i tillegg sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater. Doktorgradskandidater tilknyttet gjennom ordningene nærings-ph.d. og offentlig sektor-ph.d. kan inngå i beregningen av antallet stipendiater. Minst åtte av stipendiatene skal ha hovedarbeidsplass ved institusjonen.

§ 1-15 Åttende ledd

- Samisk høgskole er unntatt fra kravet i sjuende ledd. Samisk høgskole må sikre at doktorgradskandidatene har et godt faglig miljø med høy kvalitet, blant annet gjennom forpliktende samarbeid med andre institusjoner.

§ 1-18.Europeisk tilnærming til fellesgrader – unntak fra universitets- og høyskoleloven § 3-2

- Institusjoner med institusjonsakkreditering og selvakkrediteringsrett på det aktuelle nivået og fagområdet kan søke om akkreditering av internasjonale fellesgrader ved kvalitetssikringsorgan som er godkjent i det europeiske registeret over kvalitetssikringsorgan (EQAR), i samsvar med den europeiske tilnærmingen til fellesgrader vedtatt i Bologna-samarbeidet i 2015, the European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes.

Spørsmål og svar

